

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Jei tėvai bendrai vykdo tėvų valdžią, kiekvienas iš jų gali keliauti su vaiku be konkretaus kito iš tėvų sutikimo, išskyrus ypatingas aplinkybes. Tačiau jeigu vienas iš tėvų konkrečiai pareiškia nesutikimą ir nėra įmanoma pasiekti susitarimo, prašymas išspręsti ginčą turi būti teikiamas šeimos bylų teismui. Jeigu tėvai bendrai vykdo tėvų valdžią, vienas iš jų, negavęs kito iš tėvų sutikimo, negali pats nuspręsti išvykti nuolat gyventi su vaiku į užsienio šalį. Jeigu tėvų valdžią vykdo vienas iš tėvų, kito iš tėvų sutikimo nereikia, nesvarbu, ar vykstant atostogų, ar persikeliant gyventi į užsienį. Tačiau jis (ji) privalo nuolat informuoti kitą iš tėvų pagal Civilinio kodekso 373 straipsnio 2 dalies 1 punktą, kuriame nurodyta, kad vienas iš tėvų, kuris neturi teisės vykdyti tėvų valdžią, turi būti nuolat informuojamas apie svarbius sprendimus, turinčius poveikį vaiko gyvenimui.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?**Prieštaravimas dėl išvežimo iš šalies arba draudimas išvežti**

Norėdamas sutrukdyti vienam iš tėvų išsivežti vaiką į užsienį, kitas iš tėvų – jeigu jis taip pat vykdo tėvų valdžią – gali prefektūrai pateikti prieštaravimą dėl vaiko išvežimo iš šalies, galiojantį 15 dienų, ir (arba) kreiptis į šeimos bylų teismą, kad jis uždraustų išsivežti vaiką iš šalies be abiejų tėvų leidimo (Civilinio kodekso 373 straipsnio 2 dalies 6 punktas), kol vaikas taps pilnametis, konkrečiam laikotarpiui arba kol bus priimtas naujas sprendimas. Draudimas išvežti iš šalies be abiejų tėvų leidimo užkerta kelią vaikui išvykti iš šalies. Tačiau tėvai gali duoti sutikimą dėl konkretios vaiko kelionės, t. y. keliauti vienam arba su vienu iš tėvų, pateikdami pareiškimą teisėsaugos pareigūnui (paprastai likus 5 dienoms iki kelionės). Jeigu vienas iš tėvų atsisako duoti sutikimą, kitas iš tėvų gali kreiptis į teismą, kad draudimas išvykti iš šalies būtų panaikintas arba būtų duotas išimtinis leidimas vaikui išvykti iš šalies.

Išvežimas norint pakeisti vaiko gyvenamąją vietą

Net jei neprieštarujama dėl kelionės su vaiku į užsienį ir nėra draudimo išvežti vaiką iš šalies, kito iš tėvų sutikimas yra būtinas, jeigu tokios kelionės su vaiku į užsienį tikslas yra pakeisti vaiko gyvenamąją vietą, nebent teisę vykdyti tėvų valdžią turi tik vienas iš tėvų, pageidaujantis persikelti. Persikelti be kito iš tėvų sutikimo jis gali tik tuo atveju, tačiau jis turi kitą iš tėvų informuoti apie šį vaikui svarbų pasikeitimą.

Jeigu vienas iš tėvų nepaiso kito iš tėvų nesutikimo, pastarasis gali prašyti grąžinti vaiką, remdamasis neteisėtu išvežimu pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų. Procesas turi būti pradėtas valstybėje, į kurią vaikas buvo išvežtas, prireikus padedant pagal Konvenciją įsteigtoms centrinėms institucijoms.

Neatsižvelgiant į išvežimo tikslą ir neįskaitant konkrečių draudimo išvykti iš šalies ar prieštaravimo dėl išvykimo į užsienį atvejų, iš šalies išvykstantis vienas iš tėvų neprivalo įrodyti konkretaus kito iš tėvų sutikimo, nes laikoma, kad toks sutikimas buvo duotas trečiųjų asmenų atžvilgiu.

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu vienas iš tėvų, vykdamas tėvų valdžią, atsisako duoti sutikimą dėl kelionės, kitas iš tėvų, pageidaujantis keliauti su vaiku, turi teisę pradėti procesą šeimos bylų teisme, o pastarasis gali išduoti leidimą išvežti vaiką iš šalies. Ta pati nuostata taikoma, jeigu uždrausta išvežti vaiką iš šalies be abiejų tėvų leidimo.

Panašiu atveju, kai vaiko išvežimas faktiškai reiškia gyvenamosios vietos pasikeitimą, vienas iš tėvų, kuris nori persikelti kartu su vaiku, turi prieš kelionę kreiptis į vaiko gyvenamosios vietos šeimos bylų teismą, jeigu kitas iš tėvų, vykdamas tėvų valdžią, atsisako duoti sutikimą.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Kaip minėta, laikinas išvežimas turi būti skiriamas nuo ilgalaikio išvežimo. Darytina nuoroda į minėtus punktus.

Paskutinis naujinimas: 08/03/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.